N°. 182. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag 2 Augustus.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, gelet op het besluit van Z. Exc. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 19 Julij 1836, 6 No. 3 (Provinciaalblad No. 125), betrekkelijk de in te dienen reclames, om restitutie, ingevolge art. 4 der wet op de personele belasting, van den 29 December 1835, (Staatsblad No. 43) van den volgenden inhoud:

» De GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, ontvangen hebbende eene resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financiën, de dato 12 dezer, No. 98, (Directe Belastingen), betrekkelijk de inlevering der reclames, ter bekoming van ontheffing van personele belasting over 183⅘, ingevolge art. 4 der wet van den 29 December 1835, (Staatsblad No. 43.)

» Herzien deszelfs besluit van den 10 Junij jl., C No. 1, waarbij aan de Ambtenaren der Belastingen, is te kennen gegeven, dat, wanneer de belastingschuldigen zich mogten opdoen, tot restitutie van het bereids betaalde en die daarop aanspraak hebben, ingevolge art 4 der bovenbedoelde wet, die gelden konden worden teruggegeven, en dat bedrag gebragt op de staten van oninbare posten.

» Op het rapport van den heer Provincialen Inspecteur der Belastingen.

» Heeft goed goedgevonden en verstaan:

» Ten gevolge van het voorgeschrevene bij de vorenbedoelde Ministeriële dispositie, de dato 12 dezer, no. 98, nader te bepalen, dat er geene restitutien mogen worden verleend, maar dat zoodanige belastingschuldigen, welke vermeenen mogten aanspraak op teruggave te hebben, zich op de gewone wijze, even als voor reclames wegens de Directe Belastingen, zullen behooren aan te melden, uiterlijk vóór den 1 October aanstaande; zullende gevolgelijk dusdanige posten, niet op de staten van oninbare posten mogen worden gebragt, maar bij ordonnantie worden gelikwideerd.

» En zal deze in het Provinciaal Blad worden geïnsereerd, en ter publicatie worden gezonden aan de hoofden der Gemeentebesturen in dit Gewest, medede op de gewone wijze aan de Ambtenaren der Belastingen gedistribueerd, tot informatie en executie.

De Gouverneur voornoemd,
Bon. VAN DEN BOGAERDE.

Brengen voorschreven Provinciaal besluit ter kennisse der ingezetenen dezer stad, en noodigen die daarop, in verband met de bepalingen der voormelde wet van 29 December 1835, ter wijziging van sommige bepalingen der wet van den 29 Maart 1833 (Staatsblad No. 4) houdende belasting op het Personeel, te attenderen, met bezigt, dat degenen welke in het dezelve mogten verkeeren, of zij al van reclames als voren bedoeld, zich kunnen vervoegen ten kantore van den Heer Ontvanger der Directe Belastingen alhier ter stede, alwaar hun te dien aanzien geredelijk de noodige inlichtingen zullen verleend worden.

BREDA, den 28sten Julij 1836.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische dagbladen vermelden dat vorst *Leopold* en zijne echtgenoote eergisteren avond op het paleis te Laeken zijn teruggekeerd.

— De *Courrier Belge* beklaagt zich dat dit dagblad sedert eenigen tijd door de fransche postdirectie wordt teruggezonden, met eene kennisgeving dat hetzelve geheel is verboden.

— Heden (30 *Julij*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. $101\frac{7}{8}$, $101\frac{1}{4}$; O. Metall. $103\frac{3}{4}$; Sp. Ardoin $36\frac{7}{8}$, $37\frac{1}{8}$, 37; Napelsche rent. 95; B. Tavolière $63\frac{1}{2}$; Sicil. $93\frac{1}{2}$; Rom. L. $102\frac{1}{2}$; Id. te Antw. 100; Braz. $87\frac{1}{4}$. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam $\frac{1}{4}$ pCt. k. zigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten Julij.

De lijkdienst in het hotel der invaliden is heden morgen gevierd. De kerk was even als het vorig jaar opgetooid, doch de toevloed van menschen was oneindig minder. Geen der leden van het koninklijk huis is bij de plegtigheid tegenwoordig geweest, en ook van de ministers heeft men alleen de HH. *Sauzet*, *Duperré* en *Montalivet* gezien.

De koningin en de prinsessen hebben de gewone lijkdienst voor de slagtoffers van de Julij-omwenteling in de parochie kerk van St. Roch bijgewoond.

Nog altijd duren de nasporingen der politie voort, doch van derzelver uitslag wordt niets bekend. Volgens de *Temps* zoude het gebleken zijn, dat het gerucht, naar hetwelk de beruchte *Cavignac* zich voor eenige dagen van Londen herwaarts had begeven, van allen grond was ontbloot. Even zoo zou de onder-officier, die gezegd werd van Metz te zijn gekomen, om in de hoofdstad aan revolutionaire woelingen deel te nemen, en die reeds op reis werd gearresteerd, na zijn eerste verhoor in vrijheid zijn gesteld. Dit alles geeft aan de dagbladen der oppositie aanleiding om te vermoeden, dat men de ware reden van het achterblijven der wapenschouwing niet heeft publiek gemaakt.

— Het *Journal de Paris* meldt, dat het gouvernement gisteren de volgende berigten uit Oran, door de telegraaf heeft ontvangen:

» De generaal *Bugeaud* heeft den 6den tusschen Tlemcen en Rachgoun, eene belangrijke overwinning op *Abd-el-Kader* behaald. Nadat het gelukt was hem in een gevecht te wikkelen, is men den vijand zoo na op het lijf gedrongen, dat het tot eenen beslissenden slag is gekomen.

» Het Arabisch voetvolk is geheel vernield. In weerwil van de drift der Douaris, die na dapper gestreden te hebben, meer dan 500 Arabieren om het leven bragten, heeft de generaal *Bugeaud* nog krijgsgevangen gemaakt; hetgeen tot nu toe in Afrika niet was gebeurd.

» Men heeft zich overtuigd dat de Arabieren ruim duizend man hebben verloren. De stoomboot *la Chimère* heeft 118 gevangenen en zes vaandels aan boord. *Abd-el-Kader* heeft al de geweren verloren, die hij sints eenige jaren verkregen had, is tweemaal gewond en zijn paard werd onder hem doodgeschoten.

» Dit gevecht is een van de belangrijkste dat in Afrika werd geleverd. *Abd-el-Kader* heeft verzocht te onderhandelen; doch de generaal *Bugeaud* heeft zich, na zijn leger een korte rust te hebben gegund, dadelijk weder op weg begeven, om hem te vervolgen, en geen tijd te laten om zich te verhalen."

Men wil dat de Grieksche en Beijersche gezanten dezen morgen eene conferentie met den heer *Thiers* hebben gehad; ten gevolge van het berigt, dat er in Griekenland eene formeele opstand was uitgebroken. Het ministerie zou dadelijk aan den admiraal *Hugon* bevel hebben gezonden om zich met zijn eskader naar den Archipel te begeven.

— De ministeriele correspondentie uit Madrid van den 24sten bevestigd den geest van het bestuur scheen te zullen uitvallen. Te Cadix zoude de HH. *Isturitz*, *Galiano*, *Mendizabal* en *Badillo* definitief benoemd zijn; de heer *Martinez de la Rosa* had te Grenada eene beslissende meerderheid voor zich.

Dezelfde brieven intusschen melden, dat men uit Gallicien zeer ongunstige berigten had ontvangen, daar het den generaal *Gomez* gelukt zoude zijn in dit gewest door te dringen, waar de geest der bevolking vrij algemeen voor don *Carlos* is gestemd. Verder schrijft men, dat de karlisten, terwijl *Cordova* te Vittoria ziek en werkeloos blijft, met den meesten ijver den krijg voortzetten. » De bende die in de provincie Soria is doorgedrongen, is thans den weg naar Kastilien ingeslagen, en in Neder-Arragon is het land zoo onveilig, dat het vertrek van den infant don *Francisco* naar Valencia is uitgesteld. Deze laatste plaats wordt gedurig door den vijand bedreigd, die haar ieder oogenblik kan bezetten."

— Van de grenzen meldt men onder dagteekening van den 23 dezer:

» Men heeft gisteren middag te Irun vreugdeschoten gehoord voor eene overwinning, die, naar het zeggen der karlisten, door *Gomez* op *Espartero* werd behaald. Volgens sommige zoude de laatste met 800 man zijn gesneuveld, volgens anderen verklaarde hij zich met een gelijk aantal zijner soldaten voor don *Carlos*. Tot laat in den avond is de stad verlicht geweest.

Daarentegen wil de *Sentinelle des Pyrenées* over Santander de tijding hebben ontvangen, dat *Gomez* te Gangas de Tineo geheel werd geslagen.

— Ter beurze waren heden genoteerd: de 5 pCt. 108,95; 3 pCt. 80,40; Nap. renten 100,60; Spanje $38\frac{1}{8}$; Uitgest. $13\frac{3}{8}$; Passieve $11\frac{5}{8}$.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten Augustus.

Gisteren avond omstreeks 7 uren is Z. M. de Koning, vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudant de luit.-kolonel *Gumhall*, te Tilburg gearriveerd. De talrijke menigte, van alle oorden zamengevloeid, het uitsteken van vlaggen van publieke en andere gebouwen, en eene luisterrijke algemeene illuminatie van Tilburgs ingezetenen, waren de ondubbelzinnigste bewijzen van vreugde over 's Konings verblijf aldaar.

Heden morgen is Z. M. vergezeld van HH. KK. HH. Prins *Frederik* der Nederlanden en Prins *Albert* van Pruissen naar het kamp van Reijen vertrokken, om de aldaar gelegerde troepen in oogenschouw te nemen.

Groot is wederom de toevloed der nieuwsgierige menigte, welke zich reeds vroeg in den morgen in rijtuigen en te voet naar de kampplaats begaven, om het militaire schouwspel bij te wonen, dat gelukkig door goed weder begunstigd wordt.

Na afloop vernemen wij, zal door Z. K. H. de Prins *van Oranje* te Tilburg een diner van 80 couverts worden gegeven.

— Men meldt uit Utrecht het volgende:

» Onze stadgenoot, de heer *W. Broedelet*, heeft voor eenigen tijd voor de piano-forte gecomponeerd en aan H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* opgedragen een *grand Rondo brillant, précédé d'une introduction sur la Barcarolle de Fiorella d'Auber:* » Pauvre Napolitain, la mer est belle." — H. K. K. H. heeft deze opdragt niet alleen wel willen aannemen, maar voorgaanden Maandag, den 25 ll. heeft Hoogstdezelve dien toonkunstenaar op het paleis te Soestdijk verzocht, om eene *Soirée musicale* op de piano te geven, waarin hij de eer heeft gehad zijne voornoemde muzijkstuk en andere stukken voor mevrouwe de Prinses en voor de prinsen, Hoogstderzelver kinderen, uit te voeren, waarover H. K. K. H. hem hare goedkeuring in de vleijendste bewoordingen te kennen heeft gegeven."

— Men meldt uit Groningen dd. 27 Julij:

» Heden had alhier het gewone jaarlijksch openbaar examen der kweekelingen van het Instituut voor Doofstommen plaats. Eene overgroote menigte inwoners en vreemdelingen van alle rangen en standen woonde hetzelve wederom bij, en was opgetogen over de blijken der gemaakte vorderingen door deze ongelukkigen in de verschillende wetenschappen, kunsten en handwerken, waarin zij op dit zoo beroemde instituut onderwijs genieten. Het onderzoek, door onderscheidene onderwijzers afgenomen, en loopende over een tafereel uit de levensgeschiedenis van den abt *de l'Epée*, hetwelk vooraf was gedrukt en rondgedeeld, gaf niet alleen blijken van de verkregene bekwaamheden der kweekelingen, maar deed ook tevens de verschillende middelen van onderrigt en de eigenaardige leerwijze, welke in dit gesticht wordt gevolgd, en daarenboven vooraf door den heer Dr. *C. Guyot* in eene korte voorafspraak was uitgelegd, meer van nabij kennen. Hierna volgde de plegtige prijsuitdeeling, en de uitreiking van ontslag-akten aan zeven kweekelingen, van welke vier door hunnen leermeester, den Wel-Eerw. heer *J. van der Burg*, R.-K. Pastoor, vóór weinige dagen, tot de eerste H. Communie waren toegelaten, terwijl een Israëlietisch meisje, den 3den dezer, in het bijzijn van den Opperrabbijn, de Parnassijns en Leden van den grooten kerkenraad der Nederl. Israëlietische gemeente alhier, blijken had gegeven van wel ervaren te zijn in hare godsdienstleer. De beide overigen behoorden tot het kerkgenootschap der hervormden.

» Deze zeven kweekelingen keeren in de maatschappij terug. Zij [illegible] van vier weken, zijnde de gewone vacantietijd, hunne betrekkingen bezoeken.

» Van de honderd en zestig kweekelingen, die dit feest bijwoonden, en van welke 82 jongens en 78 meisjes waren, telde men 105 Hervormden, 32 Roomsch-Katholijken, 8 Doopsgezinden 5 Evangelisch-Lutherschen; 1 Hersteld-Evangelisch-Luthersch, 7 Hoogduitsche Israëlieten, en 2 Portugesche Israëlieten.

» Van deze kweekelingen waren er uit de provincie Zuid-Holland 31, Noord-Holland 28, Vriesland 24, Groningen 19, Gelderland 15, Overijssel, 14, Utrecht 10, Noord-Braband 10, Drenthe 7 en Zeeland 2.

» Thans wordt het volle kostgeld slecht betaald voor 1, eene toelage van 100 tot beneden de 150 gl. voor 4, en eene toelage van 10 tot beneden de 100 gl. voor 38. Er wordt niets betaald voor 117 armen en *gratis* opgenomen kinderen.

» Van de jongens leeren het kleermaken 17, het schoenmaken 14, het lettersetten 7, het boekbinden 1, het kuipen 5, het schrijnwerken 3, het witwerken 1, het timmeren 1, het wagenmaken 2, het Stoelenmaken 1, het mandenmaken 2, het zadelmaken 3, het blikslaan 2, het verwen 2, het zeilmaken 2, het weven 1, het borstelmaken 1 en het broodbakken 1. Zestien zijn nog op geen ambacht. Van de meisjes leeren er 65 naaijen, borduren, enz., en 13 breiden."

— Men schrijft uit Assen dd. 23 julij: Gisteren ochtend tusschen tien en elf uren, is te Annen door den bliksem getroffen het huis van *Jan Speulman* en binnen weinig tijds geheel afgebrand met genoegzaam alle daarin zich bevindende roerende goederen; levende have is er niet bij omgekomen, maar het huis was niet voor brandschade verwaarborgd.

Mede verneemt men, dat dezer dagen, ten gevolge van onbekende oorzaak, te Kolderveen, gemeente Nijeveen, is afgebrand het huis van *Derk Roelofs Bouknecht*, bij welken brand geen of zeer weinig vee is omgekomen, maar de huismeubelen grootendeels verbrand zouden zijn.

— Te Anzin heeft men in de mijnen, op 1100 voeten diepte, de belangrijkste ontdekking gedaan van een' versteenden Palmboom. Dezelve stond regt op, en zijne wortels waren eenige voeten in den grond; zijn stam had omstreeks 56 duimen doorsnede. Deze boom zal, zoo men verzekert, naar het kabinet van natuurlijke historie te Parijs worden gezonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten Julij.

Het bevestigt zich dat geen der leden van het koninklijk Gezin gisteren bij de lijkdienst in de kerk der invaliden is tegenwoordig geweest. Daarenboven beklaagt men zich dat deze plegtigheid, volgens de officiele uitnoodigingen alleen geschikt was om de nagedachtenis te vereeren der slagtoffers die in het vorig jaar bij den aanslag tegen het leven des Konings zijn gevallen, zoodat er van de zoogenaamde revolutie-helden met geen enkel woord is gesproken. Men wil dat als een bewijs doen gelden dat het bestuur deszelfs oorsprong verloochent en zeer geneigd zou wezen om in het vervolg de plegtige viering der omwenteling geheel achter te laten. Intusschen schijnt het volk zich gisteren in groot getal naar de grafsteden der revolutie-helden vereenigd te hebben.

Dezen morgen zijn de volksvermakelijkheden aangevangen, en tot op dit oogenblik werd de rust nergens gestoord. Vele gegoede ingezetenen hebben de hoofdstad verlaten, door de geruchten omtrent nieuwe zamenzweeringen bevreesd gemaakt; ook gaat de politie met hare nasporingen voort, doch het blijkt niet dat er eenige belangrijke ontdekking werd gedaan.

Het gouvernement heeft last gegeven om de arabieren die als gevangenen te Toulon zijn aangekomen, naar hier over te brengen. Het schijnt dat men hen alle de genoegens der beschaafde zamenleving wil doen kennen, om hen daarna naar hun land terug te zenden.

Uit Bayonne schrijft men dat de carlisten onder *Villaréal*, den 15den dezer, werkelijk de reserve der christinos, in de vallei van Menos, hebben geslagen. De vijand heeft bij die gelegenheid 200 man aan dooden en gekwetsten en 400 gevangenen verloren. Don *Carlos* die nog steeds te Villa Franca zijn verblijf houdt, heeft *Villaréal* ter dier gelegenheid tot luitenant-generaal zijner legers benoemd.

Voorts meldt men uit Estella, dat het vreemde legioen, bij den togt dien het onlangs van de zijde van Puenta la Reijna ondernam, zich aan allerlei gewelddadigheden, vooral te Ostejza heeft schuldig gemaakt. Vijf bataillons carlisten onder *Garcia* zijn dadelijk toegeschoten en hadden naauwelijks te Villa Vaetta positie genomen, of de generaal *Bernelli* trok met ruim 7000 man terug naar Lerin.

Men heeft te Bayonne officiele berigten [illegible] welke de Engelsche vlootvoogd lord *Hay*, den 23sten dezer van eene inspectiereis langs de kust van Gallicien was terug gekeerd, en het stellig berigt had overgebragt, dat de generaal *Gomez* den 19den dezer Orense had bezet. Twee dagen later verspreidde zich daarenboven te Bayonne het gerucht, dat door een ander Engelsch vaartuig, hetwelk eerst den 22sten de kust van Gallicien verliet, de tijding was ontvangen, dat de carlisten onder denzelfden aanvoerder ook te San Jago de Compostella waren binnen getrokken.

Eindelijk schrijft men uit Bayonne dat de generaal Bernelli den 20sten eene verkenning naar de zijde van Mezera-del-Aranguij zou hebben gedaan, en dat het Engelsch legioen, waaraan men ter gelegenheid van den naamdag der Koningin Regentes, wijn en sterke dranken had uitgedeeld, den 25sten de linie der carlisten heeft aangevallen, doch met welken uitslag was nog onbekend.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27sten Julij.

— Alhier is aangekomen de baron *van Gagern*, staatsraad in Nederlandschen dienst.

Gisteren is alhier overleden de heer *Nathan Maijer van Rothschild*, die aan het hoofd plagt te staan van het Londensche huis van dien naam.

De Zwitsersche dagbladen leveren dagelijks nieuwe bewijzen van de uitgebreide zamenzwering die in dit land [illegible] tegen de rust van geheel Europa word gesmeed. Het blijkt tevens dat niet alleen het kantonnaal bestuur, maar ook de bevolking in het algemeen geheel van haar vooroordeel ten gunste dier vreemdelingen is terug gekomen, zoodat men thans zelfs tot uiterst gestrenge maatregelen schijnt te willen overgaan. Te Bern heeft men aan hoogleeraren bij de universiteit aldaar te kennen gegeven, dat zij gevaar liepen, ofschoon men geen bewijs van deelneming aan voornoemd oppzet had, het land enkel als vreemdeling te moeten ruimen; en dagelijks worden er uit dezelfde stad een vijf- of zestal uitgewekenen, van Fransche passen voorzien, naar de grenzen gevoerd. Men wil dat het Fransch gouvernement intusschen

benig bezwaar heeft gemaakt, om aan al die woelgeesten eene schuilplaats te geven, ten gevolge dat zij thans waarschijnlijk naar Amerika zullen worden overgebragt.

Onder de benoemingen die onlangs door den Paus in geheim consistorie werden gedaan, behoort ook die van prolegaten te Ferrara en Ravenna, waardoor bevestigd wordt, dat deze provincien weder gelijk te voren onder een afzonderlijk en geheel burgerlijk bestuur zullen geraken.

Te Magdeburg is thans de inschrijving geopend voor het aanleggen van een ijzeren spoorweg tusschen die stad en Leipzig, welke over Halle zal loopen. Het daarvoor benoodigde kapitaal is begroot op 2,300,000 daalders, en zal verdeeld worden in 23,000 actien, ieder van honderd daalders. Men vleit zich dat ook voor deze onderneming de aandeelen zonder moeite zullen kunnen geplaatst worden.

Een hevige brand heeft den 23sten Julij te Magdeburg twee groote fabrijken en een twaalftal andere huizen vernield. Verscheiden menschen hebben daarbij het leven verloren.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft eene wet van honderd artikelen uitgevaardigd, waarbij de regten van den Poolschen adel geregeld en in vele opzigten uitgebreid worden.

Uit Konstantinopel wordt van 9 Julij gemeld:

» De Sultan vestigt thans zijne aandacht hoofdzakelijk op de organisatie der landweer. Gedurig komen afdeelingen derzelve uit de provincien hier aan, om in den wapenhandel geoefend te worden. De Sultan woont hunne oefeningen dikwerf in persoon bij."

Te Weenen waren den 23sten genoteerd: de Metall. 5 pCt. $103\frac{3}{4}$; 3 pCt. $75\frac{1}{4}$; Bankaktien 1553.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 30sten Julij.

Z. M. die eenigzins onpasselijk is geweest, is geheel hersteld.

— Te Londen heeft men een groot plan gevormd tot het bevorderen der landverhuizing naar de oostkust van Middel-Amerika. Het gouvernement van Guati-Mala heeft voor emigranten 12,000,000 morgen onbebouwde grond afgezonderd, die zoo wel de producten van het Europesche als van het Tropische klimaat kan voortbrengen, zonder dat de kolonisten door te groote hitte gehinderd worden. Een ieder zoude naar verkiezing indigo, graan, suiker, koffij, katoen of cochenilje kunnen teelen. Veertien duizend morgen aan den zuidelijken oever des Cajaban, die door middel van het meer Itola in de baai van Honduras uitstroomt, zijn tot de eerste nederzetting gekozen, en zullen bij gedeelten van 40 morgen, tot den prijs van 10 sh. per morgen, verkocht worden.

— De voordragt nopens de Iersche kerk is thans voor de derdemaal bij de Lords gelezen, en, gewijzigd, naar het het Lagerhuis teruggezonden. Lord *Palmerston* heeft met 81 tegen 40 stemmen in laatstgemeld Huis verlof gekregen, om het laatste gedeelte van de Grieksche leening te waarborgen.

— Berigten uit St. Sebastiaan, van den 21 Julij, melden, dat de generaal *Evans* bij voortduring ongesteld en zeer zwak is. Men had een der regimenten lanciers gevraagd, of het in dienst wilde blijven, waarop 112 man hun ontslag verlangd hebben. Deze zijn dienvolgens ontwapend, en afzonderlijk in de casernen gelegerd, om bij de eerste geschikte gelegenheid naar Engeland weder te keeren. Verscheidene officieren hebben mede hun ontslag genomen, en het regement is genoegzaam tot niets versmolten.

— Tijdingen van de Kaap de Goede Hoop, van den 22 April, luiden niet zoo gunstig, wegens de betrekkingen met de kaffers als de vorige. Het scheen, dat deze zich bezwaarlijk aan de Engelsche wetten konden konden onderwerpen.

— De 5 per cent gec. $91\frac{5}{8}$; Ned. $2\frac{1}{2}$ per cent 56; 5 per cent 104; Portugal $78\frac{1}{2}$; 38;

Het leger der Duitsche bondsvereeniging.

De vorming van een ontzaginboezemend leger, was een van de eerste onderwerpen waarmede de Duitsche bondsvergadering zich bezig hield. Zij benoemde een militair committé bestaande uit zeven leden; aan hetzelve werd, voor de louter krijgskundige werkzaamheden en beraadslagingen, eene militaire kommissie van het verbond toegevoegd, en ten gevolge hunner voorloopige verrigtingen werd de organisatie van het bondsleger vastgesteld, zich daarbij bijzonderlijk grondende op de organieke bondswet van 9 April 1821, en de latere beslissingen aangaande het krijgsstelsel des Duitschen verbonds van 12 April 1821 en 11 Julij 1822. Overeenkomstig die verordeningen, bestaat het gewone contingent der bondsstaten uit een honderdste gedeelte van derzelver bevolking, en bedraagt dus de bondsarmee eene sterkte van 301,637 man.

Zoodra de contingenten te velde zijn gebragt zijn gebragt, moet een honderdste gedeelte der bevolking als reserve steeds kompleet en marschvaardig worden gehouden. Evenwel vallen de verliezen, welke het bondsleger aan manschap mogt komen te lijden, niet ten lasten van al de staten des verbonds, maar slechts van diegene der bondslanden, wier contingent verlies heeft ondervonden. Geen staat van het verbond is echter verpligt om, in een oorlogsjaar, als reserve meer dan een tweehonderdste gedeelte van deszelfs bevolking te leveren, dus nimmer meer dan de helft van het gewone contingent. Wat de evenredigheid betreft der verschillende wapenen afzonderlijk, wordt een zevende gedeelte van het contingent voor de kavallerie geleverd; voor de artillerie 2 stukken op iedere 1000 man, behalve een stuk als reserve. Dit veldgeschut bestaat voor een vierde uit houwitsers van zeven pond, een vierde uit kanonnen van twaalf pond en twee vierde uit geschut van zes ponds kogels. Bovendien wordt er geleverd een park van belegerings-geschut van 100 stukken groot kaliber, 30 belegerings-bomketels en 70 mortieren. Het getal pionniers en pontonniers bedraagt een honderdste van het contingent. Oostenrijk en Pruissen leveren eenen pontontrein voor de groote rivieren; elk der andere legerkorpsen heeft eenen pontontrein voor eene rivierbreedte van 400 voet. Het overtollige des contingents wordt bij de infanterie gevoegd en zal daarbij altijd een twintigste gedeelte scherpschutters moeten zijn. Mitsdien telt de geheele bonds-armee van 301,637 man, 11,694 man jagers, 222,119 man linie-troepen; 43,090 man kavallerie, 21,717 artilleristen en treinsoldaten voor 612 stukken geschut, en 3017 pionniers en pontonniers.

Het bondsleger is zamengesteld uit 10 armeekorpsen, die zonder eenige andere aanwijzing dan hun nommer worden aangeduid. Een legerkorps bevat ten minste twee divisien; eene divisie ten minste twee brigaden; eene brigade ten minste twee regimenten; een regiment kavallerie ten minste vier eskadrons; een regiment infanterie ten minste twee bataljons, een bataljon gewoonwijk 800 man; een eskadron of eene kompagnie 150 man; eene batterij 6 a 8 stukken geschut. De 1ste 2de en 3de legerkorpsen zijn zamengesteld uit de contingenten van Oostenrijk en bedragen te zamen 94,822 man. De 4de 5de en 6de legerkorpsen zijn gevormd uit de contingenten van Pruissen en tellen te zamen 79,234 man. Het 7de korps bestaat uit de contingenten van Beijeren en is 35,600 man sterk. Het 8ste korps telt 30,150 man en is zamengesteld als volgt: 13,955 man uit Wurtemburg, 10,000 uit Baden en 6195 uit het groothertogdom Hessen. Het 9de korps is sterk 21,718 man; hiertoe wordt geleverd door Saksen 12,000 man, Keurhessen 5679 en Nassau 4039 man. Het 10de korps telt 28,038 man en bestaat uit 13,054 man voor Hanover, 3600 Holstein-Lauenburg, 2096 Brunswijk, 3580 Mecklenburg-Schwerin, 718 Mecklenburg-Strelits, 2800 Oldenburg, 2190 Lubeck, Bremen en Hamburg.

Voor de bezetting der bondsvesting Luxemburg, levert het groot-hertogdom Luxemburg 2556 man. De overige kleine bondsstaten vormen eene divisie infanterie als reserve, ten beloope van 11,366 man, bestemd tot het completeren van de garnizoenen der bondsvestingen. Hiertoe worden geleverd door Saksen-Weimar 2010 man, Saksen-Altenburg 982, Saksen-Coburg-Gotha 1366, Saksen-Meiningen-Hildburghausen 1150, Anhalt-Dessau 529, Anhalt-Bernburg 370, Anhalt-Köthen 451, Schwarzburg-Rudolstadt 539, Hohensollern-Hechingen 145, Hohensollern-Sigmaringen 356; Lichtenstein 55, Waldeck 519, Reuss (oudste tak) 223, Reuss (jongste tak) 522, Schaumburg-Lippe 240, Lippe 691, Hessen-Homburg 200 en Frankfort 693 man.

Met opzigt tot de wapening, alsmede wat aangaat het kaliber der geweren en artillerie, heerscht bij ieder korps eene zoodanige eenheid dat de ammunitie der artillerie en inzonderheid die der geweren, onderling bij elken der Verbonds-Staten kan gebruikt worden, ook wat de manoeuvres en de regeling van de dienst betreft, bestaat er gelijkheid van beginsel. In ieder staat van het Verbond wordt het contingent op dien voet gehouden, dat het op last van de Bondsvergadering binnen 4 weken tijds kan marcheren, werwaats de generalissimus zulks verkiest. Ook in vredestijd moeten de kontingenten kompleet gehouden werden. Om de wille van bezuiniging kan er echter voor bepaalden tijd verlof worden verleend; doch een zeker aantal manschappen en paarden moeten altijd bij de vanen aanwezig blijven, te weten bij de infanterie $\frac{1}{6}$ der geoefende soldaten en $\frac{1}{3}$ der onderofficieren; van de kavallerie en rijdende artillerie $\frac{2}{3}$, wanneer bijzondere landsomstandigheden geene reductie tot $\frac{1}{3}$ mogten gedogen; bij de artillerie te voet, den trein der stukken en kaissons $\frac{1}{3}$ van den kompleten stand. Het geheele bedrag der troepen van het gewone contingent, dat is een honderdste gedeelte der bevolking, moet nogtans ieder jaar worden opgeroepen en gedurende ten minste vier weken in den wapenhandel geoefend.

Zoodra het is besloten een bondsleger te velde te brengen, zal de bondsvergadering eenen generalissimus benoemen, wiens functien bij de ontbinding van het armeekorps ophouden. Deze opperbevelhebber staat in betrekking tot de bondsvergadering als ieder generaal tot zijnen souverein. Behalve den generalissimus, wordt er een luitenant-generaal van het verbond benoemd, om eerstgemelden bij voorkomend geval te vervangen. Ter geruststelling van de bondsstaten wegens de gelijkmatige behandeling van al de gedeelten der bondsarmee zal bij het hoofdkwartier, en bij elk legerkorps, een opper-officier gedelegeerd zijn, die vrijen toegang zal hebben zoowel bij den generalissimus als bij de overige opperhoofden, ten einde zich met hen over de zaken van zijn korps te verstaan en deszelfs belangen te behartigen.

De verschillende korpsen staan onder de bevelen van de respectieve gezagvoerders derzelve. De oorlogskosten worden door al de leden van het Duitsche staten-verbond naar evenredigheid gedragen. Dit is de juiste organisatie van het tegenwoordige leger des Duitschen Verbonds.

De Lascaren. — *Volman* verhaalt: de Lascaren (Indische matrozen) zijn allen meer of min bijgeloovig. Het eerste wat zij, bij het inkomen in een schip, voor noodig houden, is, op het zelfde oogenblik, dat zij aan boord komen, kokosnoten als offer aan te brengen. Wanneer zij deze ceremonie nalaten, vreezen zij, dat hun eenig ongeluk op reis zoude bejegenen. Tot geenen prijs laten zij zich bewegen, om bij zekere kwartieren der maan onder zeil te gaan, en wel desgelijks uit bezorgdheid voor hun [illegible] welzijn. De geringste luchtverhevelling is in staat, hen ten uiterste verlegen en verward te maken, als schrijvende aan deszelfs invloed al hun ongeluk toe. Het meest gewone geloof bij hen is dat de satan zelf [illegible] het schip bezoekt. Deze wordt altijd als eene kolossale gedaante met [illegible] oogen, eenen ontzaggelijken mond en met klaauwen aan de vingers voorgesteld. Naauwelijks verbreidt zich het gerucht, dat de duivel aan boord is, of alles vliegt met de snelheid des bliksems in het wand, om zich te bergen en het dreigende gevaar te ontvlieden.

Waterboomen. — Op het eiland Ferro vindt men drie bronnen, en deze ontspringen in eenen oord aan het strand, welke bijna ontoegankelijk is. Tot vergoeding daarvoor heeft de natuur aan dit eiland boomen geschonken, welke het van water voorzien. Deze waterboomen zijn van middelbare grootte en hebben regte, lange, altijd groene bladeren. Men houdt ze voor eene soort van *laurus indica*. Aan derzelver kruin ziet men gewoonlijk eenen nevelstreep, welke de bladen in zulk eene mate met water drenkt, dat zij bijna onafgebroken druppelen. Het water is helder en smaakt voortreffelijk, komende alzoo menschen en vee wonderlijk wel te stade.

Chinesche gebruiken. — De blinde reiziger *Volman* verhaalt: als ik eens onderweg eenige dollars uit mijn mantelzak miste, viel mijn vermoeden op mijn Chineschen bediende. Daar deze echter den diefstal op den portier van het huis poogde te schuiven, zoo werd de volgende morgen er toe bestemd, dat alle Chinesche bedienden zich aan een Godsoordeel onderwerpen zouden, ten einde alzoo de schuldige aan het ligt te brengen. Dit godsgerigt bestond in niets anders dan in eenen eed, volgens chinesche begrippen. De portier was de eerste, die door middel van denzelven zijne onschuld poogde te bewijzen: — »Heden, op den 29sten dag der 10de maand des 10den jaars van Tan-Kwang, beschuldigd, dat ik den Engelschman *Holman* de op den 26sten dezer door hem vermiste zestien dollars ontvreemd heb, zweer ik *Pau Aetä*, ten aanzien des hemels en voor het oog van alle heilige Puysa (goden), dat, wanneer ik *Pau Aetä*, de zestien dollars gestolen heb, zoo mogen mijne vrouw en kinderen, even zoo als mijn vader en mijne moeder, alle gezamenlijk sterven even als de haan, dien ik hier slagten zal. Ik roep u tot getuigen aan, gij blaauwe hemelgewelven! Wanneer echter *Aetä* de zestien dollars niet gestolen heeft, zoo moge uw zegen op mijn hoofd rusten en mijne geheele familie in geluk en vrede leven. Ik, *Pau Aetä*, zal knielend aan uwe voeten en verschijn voor u met dezen eed. Nadat hij deze woorden, geknield voor een tot dit einde opgerigt altaar (een oude stoel, waarop 2 brandende wijkaarsen stonden), plegtig had uitgesproken, rigtte hij zich weder op en greep den haan, strekte dien op een stuk hout uit en sneed hem met een mes de keel af. Op deze wijze had zich de portier voor de oogen zijner verzamelde landslieden van alle verdenking gezuiverd, en nu kwam de beurt aan mijn bediende, om zich aan hetzelfde godsgerigt bloot te stellen. Maar deze weigerde den eed te doen, ofschoon hij niet ophield zijne onschuld te betuigen. Alle aanwezigen waren nu dadelijk overtuigd, dat hij de dief was.

Zonnevlekken. — Ofschoon de zon gedurende het tegenwoordige jaar bijna gestadig een groot aantal nu eens kleinere dan weder grootere vlekken vertoonde, maken echter de juist thans zigtbare vlekgroepen het voornamelijk de moeite waardig, dat de beschouwers van hemelmerkwaardigheden hunne aandacht hierop vestigen, te meer naardien reeds een gewone verrekijker tot deze waarneming voldoende is, indien men slechts de voorzigtigheid gebruikt, om tusschen het oog en den verrekijker een zoogenaamd zonglas te houden, waartoe de onlangs voor de zonsverduistering gebezigde glaasjes volkomen kunnen dienen. In den ochtend van 14 Julij tusschen 7 en 8 ure bemerkte men, te Munchen, over de geheele oppervlakte der zon zeven vlekgroepen en bovendien nog vier afzonderlijk staande openingen. Deze groepen vormden als het ware twee gordels rondom de zon, de een in hare noordelijke, de ander in hare zuidelijke helft. In den noordelijken gordel stond de eerste groep tusschen 3′ 48″ en 2′ 48″ van den westelijken zonrand verwijderd en bestond uit ten minste 18 kleine openingen, die echter reeds zeer zwak en het verdwijnen nabij waren. De tweede groep stond tusschen 15′ 6″ en 12′ 18″ van den oostelijken zonrand verwijderd en vertoonde eene op zich zelve staande opening van middelmatige grootte, voorts eene groote ondiepte met drie middelmatige en een tiental kleine openingen, eindelijk nog eene ondiepte met vier middelmatige openingen, zoo digt bij elkander, dat zij slechts eene opening scheen uit te maken. De derde groep stond tusschen 8′ 24″ en 7′ 6″ van den oostelijken rand af, en bestond uit eene ondiepte met [illegible], twee middelmatige en omtrent twaalf kleine openingen. Verder ontwaarde men nog eene groep, op slechts 4′ van den oostelijken zonrand verwijderd, die nogtans alleenlijk bestond uit eene groote, eene driehoekige en eene langwerpige opening. Ten laatste bevond zich binnen dezen gordel nog eene tweede, alleen staande groote opening met hare ondiepte. In den zuidelijken gordel, stond tusschen 5′ 30″ en 7′ 0″ van den westelijken zonrand, bestaande uit vijf middelmatige en omtrent zesen-dertig kleine openingen met vele ondiepten. Verder stond eene groep, tusschen 8′ en 17′ 12″ van den westelijken zonrand, en bevatte eene groote, alleen staande opening met hare ondiepte, wijders eene ver zich uitbreidende ondiepte met eene zeer groote opening, die ongeveer 28″ (omtrent 2805 geografische mijlen) diameter had, en kort daarbij eene langvormige groote opening; eindelijk nog drie ondiepten met twee groote, vier middelmatige en ongeveer acht-en-veertig kleine openingen. De laatste groep werd gezien op 13′ 0″ en 10′ 48″ van af den oostelijken zonrand, en vertoonde in onderscheiden ondiepten eene uit vier middelmatige openingen zaamgevloeide groote opening, voorts nog acht middelmatige en circa zes-en-veertig kleine openingen. Eindelijk ontwaarde men, op slechts 7′ 36″ van den oostelijken zonrand, eene enkele groote opening met hare ondiepte. Bovendien vertoonde de zon, voornamelijk aan de randen, vele fakkels, en over het algemeen eene groote ontwikkeling van licht.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam van Zondag 31 Julij zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:

Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. 56, $55\frac{15}{16}$; Kansb. *f* $24\frac{8}{16}$, $\frac{1}{4}$; Ardoins 85 £ $37\frac{11}{16}$, $\frac{8}{16}$, $\frac{11}{16}$; dito onbep. $37\frac{1}{8}$; Passive 12.

Publieke Aanbesteding.

HENDRIK ANTONY BIJVOET, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, Hoofdplaats der Provincie Noord-Braband, zal voor deszelfs Principaal, op Donderdag den 18 Augustus 1836, des voormiddags ten tien ure, ten huize van den Heer H. DEN OUDEN te Haaren, Kanton Oisterwijk, in het openbaar bij Inschrijving en Opbod Aanbesteden:

Het daarstellen van een GROOT en UITGESTREKT GEBOUW, in de Gemeente Haaren voornoemd, met de Leverantie van alle de daartoe benoodigde Materialen.

Het Bestek, volgens hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen: te Haaren bij den Heer *H. den Ouden* en bij *C. Couwenberg* aan den Steenweg; te Tilburg bij *A. Donders* in *de Gouden Leeuw* en bij de Wed. *van Roessel* in *den Engel*; te 's Hertogenbosch in het *Nederlands Koffijhuis* bij *Jansen*, in het *Stads Koffijhuis* bij *Reggers* en in het *Brabandsch Koffijhuis* bij *Cordens*; te Breda in *de Kroon* bij *van Alphen*, in *de Stad Diest* en in *de Zwaan* bij *Beekmans*; te Klundert in *de Stads Herberg* bij *Schalenkamp*; te Raamsdonk bij *P. Verninnen* aan den Steenweg; te Sliedrecht in *de Zwaan*; te Hardinxveld in *de Drie Snoeken*; te Gorinchem in *den Hooiwagen* bij *van Alphen* en in *de Beurs* bij *Lobregt*; te Dordrecht bij de Wed. *Bouwer* en bij *Smits* in *den Engel*; te Rotterdam in *de Romein*; te 's Gravenhage bij *Oosterhout* in *de Kroon*; te Leiden bij *J. B. van Doremale* aan de Koornbeurs; te Geertruidenberg in het Koffijhuis bij *Tindal*; te Nijmegen bij *Hekterman* in *de Rotterdamsche Wagen*; te Thiel bij *van Dam* in *de Gouden Leeuw* en te Utrecht bij *L. Vermeulen* op het Vreeburg.

Nadere informatien zijn te bekomen te Oisterwijk bij den Architect H. ESSENS, welke gedurende acht dagen voor de Aanbesteding *op de plaats* aanwijzing zal doen en inlichtingen zal geven, Zon- en Feestdagen uitgezonderd. De Teekeningen zullen mede op de plaats ter inzage liggen.

Zeg het voort.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een extra ordinair schoon, geangliseerd RIJ-PAARD, oud vijf jaren, bijzonder geschikt voor den dienst van een Hoofd-Officier. Adres bij de Uitgevers dezer Courant.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,

IS VERKRIJGBAAR:

I. VOLLRATH HOFFMAN, Die Erde und ihre Bewohner. *f* 5,—.
II. A. ERMAN, Reise um die Erde durch Nord-Asien und die beiden oceane in den Jahren 1828, 1829, 1830, 2 th. *f* 12,—.
III. VON BISMARK, Die Kaiserlich Russische Kriegsmacht im jahre 1835, oder meine reize nach St. Petersburg. *f* 3,[illegible]
IV. LEOPOLD V. ORLICH, Friedrich Wilhelm der Grosse [illegible] Fürst . . . . *f* 3,—.
V. MARSCHALL Vorwärts! oder: Leben, Thaten und Charakter des Fürsten Blucher von Wahlstadt, 4 Liferung. . *f* 2,40.
VI. VON KEVERBERG, von Königreiche der Niederlande. » 2,—.
VII. VON LOSSAU, Ideale der Kriegführung in einer Analyse der Thaten der Grössten Feldherrnen, 2 th. mit Karten und plänen . . . . *f* [illegible]
VIII. GUSTAV. NAGEL, Militärische Memoiren des Brittischen Capitains Moyle Sherer, enthaltend die Kriegerische laufbahn des Herzogs von Wellington, 1e th. . . . . . . *f*. [illegible]
IX. FRIEDRICH KRUSE, Atlas und Tabellen zur übersicht der geschichte aller Europäischen Lander und Staten von ihrer ersten bevölkerung an bis zu den Neuesten Zeitend, 4 Lif. *f* 26,[illegible]
X. CARL. V. ROTTECK, Allgemeine Geschichte vom anfange der historischen Kenntnisz, bis auf unsere zeiten, 5 th. *f* 10,[illegible]
XI. Militar-Geographie von Europa, in Tabellen von Franz [illegible] ver von Radecker, 2 heften . . . . *f* 6,[illegible]
XII. Vollständiges Handwörterbuch der Deutschen, Französischen und Englischen Sprache, nach einem neuen plane bearbeitet [illegible] . . . . *f* 7,[illegible]
XIII. ANNUAIRE de l'état Militaire de Belgique 1836 . . *f* 2,[illegible]

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.